

Forskning och utbildning för konkurrenskraft

Lägesrapport november 2008

Industrikommittén
Industrins parter i samverkan

INNEHÅLL

Bakgrund	3
Konkurrenskraftiga industriforskningsinstitut	4
Ökad rörlighet mellan industri, lärosäten och institut	6
Strategiska forskningsprogram	8
Innovationer i små och medelstora företag	10
Internationellt konkurrenskraftiga ingenjörsutbildningar	12
En förstärkt yrkesutbildning – Teknikcollege	13
Industrikommitténs arbetsgrupper	14

BAKGRUND

Industrikommittén är ett unikt samarbete mellan samtliga arbetsgivarorganisationer och fackliga organisationer inom industrin. Samarbetet startade för tio år sedan för att följa och främja tillämpningen av det bransch- och organisationsöverskridande industriavtalet. Industriavtalet bidrar till industriell utveckling, lönsamhet och konkurrenskraft på den svenska arbetsmarknaden.

Hösten 2004 formulerade Industrikommitténs organisationer en handlingsplan eller ”offert” med ömsesidiga åtaganden inom avgörande områden för ökad svensk industriell konkurrenskraft. Dessa förslag till åtgärder blev avstampet för ett långsiktigt samarbete med regeringen inom forsknings-, utbildnings- och innovationsområdet.

Regeringen har i den nyligen presenterade forsknings- och innovationspropositionen ”Ett lyft för Sverige”, gjort betydande satsningar på forskning vid högskolor och universitet. Det är en välkommen förstärkning. Industrikommittén saknar dock en tydlig ambition vad gäller industrins medverkan inom föreslagna strategiska forskningsområden.

Industrikommitténs förslag genomförs på ett antal områden. En sammanslagning av industriforskningsinstituten pågår. Därmed skapas en kraftfullare ”fycklöverstruktur”, som enligt regeringens forsknings- och innovationsproposition kommer att få förstärkt basfinansiering. Regeringen föreslår vidare att resurstilldelningen till lärosätena ska bli kvalitetsbaserad. De kvalitetskriterier som föreslås är extern finansiering samt vetenskaplig meritering. Samverkanserfarenhet, forsknings- och utvecklingsarbete i företag samt innovationsarbete ska vägas in som en viktig bedömningsgrund vid anställning inom högskolan. Regeringen uppdrar åt VINNOVA att utöka verksamheten med delade anställningar mellan företag och akademi på postdoktoral nivå. Tillgången till finansiering i tidiga skeden för kommersialisering av forskningsrelaterade affärsidéer stärks genom regeringens föreslagna ”Innovationspaket”. Men förslagen är svaga när det gäller industrins medverkan och betydelse för kommersialisering av forskning och innovationer.

Regeringen har påbörjat en översyn och omstrukturering av näringspolitiska myndigheter. Översynen omfattar Almi, Glesbygdverket, Innovationsbron, ITPS (Institutet för tillväxtpolitiska studier), Industrifonden, Norrlandsfonden, Nutek med flera myndigheter och organisationer. Förslag har presenterats rörande vissa av dessa. Flera lärosäten har startat processer för ökad samordning mellan lärosäten och ökat samarbete med näringslivet. Regeringen har inrättat en Teknikdelegation som bland annat ska arbeta för att öka intresset för högskoleutbildningar inom naturvetenskap, matematik, teknik samt informations- och kommunikationsteknologi. Teknikcollege har blivit ett känt begrepp för industrirelaterade utbildningar på olika nivåer. Hela 150 kommuner arbetar aktivt för att införa Teknikcollege i nära samarbete mellan företag, skolor och kommuner.

Denna Lägesrapport beskriver det arbete som gjorts under året och Industrikommitténs målsättning med ett fortsatt nära samarbete med regeringen. Årets Lägesrapport överlämnas vid den årliga Industridagen till näringsminister Maud Olofsson, se www.industridagen.se och www.industriavtalet.com för mer information.

Industrikommittén diskuterar fortlöpande med regeringen om ytterligare insatser för att stärka svensk industris konkurrenskraft.

KONKURRENSKRAFTIGA INDUSTRIFORSKNINGSINSTITUT

INDUSTRIKOMMITTÉN VILL FRÄMJA

- starka institut som samspelar med högskolor, företag och olika innovationscentra
- industriforskningsinstitut som agerar på den internationella forskningsarenan och stärker svensk medverkan inom EU:s olika forskningsprogram
- att instituten har en statlig basfinansiering i paritet med Sveriges konkurrentländer
- ett tydligt engagemang samt styrning och inflytande från industrin i instituten.

LÄGET 2008

I IDA-rapporten presenterades förslag om hur institutssektorn skulle kunna stärkas. Industrikommittén har stött förslagen och samtidigt pekat på vikten av ett snabbt beslut. Regeringens forsknings- och innovationsproposition följer på praktiskt taget samtliga punkter den tidigare lagda IDA-rapportens förslag. De viktigaste punkterna är:

- En holdingbolagsstruktur presenteras för de fyra storinstituten.
- Planer tas fram för integration av huvuddelen av de institut som inte ingår i dessa.
- Basfinansieringen höjs och uppgår år 2010 till 450 miljoner kronor.

En workshop genomförs, som lyfter fram samarbetsmodeller mellan industri, institut och lärosäten.

INRIKTNING AV ARBETET 2009

Under året förstärker Industrikommittén sitt arbete inom följande områden:

- Samverkansformerna mellan instituten, lärosätena och industrin behöver stärkas ytterligare genom tydligare arbetsfördelning i gemensamma projekt.
- Institutet bör medverka inom av regeringen föreslagna ”strategiska forskningsområden”.
- Det fortsatta struktureringsarbetet i institutssektorn påskyndas. Industrikommittén driver på via sina medlemsorganisationer.
- Det framgångsrika arbetet med Produktionslyftet med SWEREA/IVF och Chalmers permanentas på avsevärt högre nivå för att nå än större delar av tillverkningsindustrin.
- Parallellt startas ett motsvarande initiativ för att främja innovationsarbete i små företag ”Innovationslyftet”, där institut och lärosäten gemensamt utvecklar modeller.
- IRECOs analys av näringslivets samverkan med instituten omsätts i förstärkta handlingsplaner i samarbete med institutens intressentföreningar.
- Institutets möjligheter att i ökad utsträckning agera koordinatörer för EU-forskning (som redan sker, främst inom skogsindustrin) lyfts fram.

MÅL 2010

- Forskningsinstituterna agerar i ökad utsträckning som koordinatörer i EU:s sjunde ramprogram för forskning.
- Institutens basfinansiering är i paritet med andra länders, motsvarande minst 25 procent av omsättningen.
- Strukturbeslut är genomförda i samklang med institutens och industrins intressen.
- Industrin visar ett ökat engagemang i institutens intressentföreningar, programråd och genom att i ökad utsträckning lägga uppdrag på instituten.

ÖKAD RÖRLIGHET MELLAN INDUSTRI, LÄROSÄTEN OCH INSTITUT

INDUSTRIKOMMITTÉN VILL FRÄMJA

- ökad samverkan och personrörlighet mellan industri, lärosäten och institut inom forskning och forskarutbildning för ökad kunskapsöverföring och högre tillväxt
- ett ökat formellt värde av samverkansmeriter och industriell erfarenhet inom universitet, högskolor och industriforskningsinstitut.

LÄGET 2008

Industrikommittén genomför en kartläggning av samverkan inom forskning och forskarutbildning, och hur personer rör sig mellan industrin och de tekniska högskolorna. Diskussioner i frågan förs med rektorer och dekaner vid de tekniska högskolorna. I en artikel publicerad i Dagens Industri framhåller Industri-kommittén att personrörligheten mellan näringsliv och akademi är låg i Sverige, och föreslår åtgärder för att öka denna.

Industrikommittén har fört diskussioner med forskningsfinansiärer i denna fråga. KK-stiftelsen, SSF (Stiftelsen för Strategisk Forskning) och VINNOVA har inrättat program som stimulerar mobilitet mellan industri och akademi. På Industrikommitténs initiativ har Högskoleverket nu företagsdoktorander i den officiella statistiken. Industrikommittén har fört en diskussion med den särskilda utredare som i december 2008 presenterar Autonomiutredningen. Gemensamma remissvar har inlämnats till Befattnings- och Resurstilldelningsutredningarna.

Regeringen föreslår i forsknings- och innovationspropositionen att samverkansuppgiften i högskolelagen ska integreras med lärosätenas övriga uppgifter, samt även omfatta nyttiggörande av forskningsresultat. Samverkanserfarenhet, forsknings- och utvecklingsarbete i företag samt innovationsarbete ska vägas in som en viktig bedömningsgrund vid anställning inom högskolan. Regeringen ger vidare VINNOVA i uppdrag att utöka sitt program med delade anställningar mellan företag och akademi på postdoktoral nivå.

INRIKTNING FÖR ARBETET 2009

- En dialog förs med universitet, högskolor och forskningsfinansiärer kring hur ökad personrörlighet uppnås inom forskning och forskarutbildning.
- Kartläggningen av personrörligheten mellan industri och tekniska universitet och högskolor följs upp vid möten med de tekniska högskolorna.
- Insatser görs för att nu etablerade postdoktorala tjänster inom industrin ska bli kända och tillämpade.

MÅL 2010

- Antalet industridoktorander har ökat med 25 procent från drygt 700 år 2006 till närmare 900 industridoktorander totalt inom tekniska ämnen.
- Akademien värdesätter, utöver vetenskapliga meriter, i ökad utsträckning personer med erfarenhet och meriter från industrin vid tillsättningar i industriellt inriktade ämnen.
- Lärosätena tillsätter fler personer med djup industriell erfarenhet i viktiga styrorgan.
- Antalet industrirepresentanter har ökat i de offentliga forskningsfinansiärernas beredningsgrupper.
- Antalet delade tjänster mellan industri, lärosäten och institut har ökat och företagen engagerar sig i forskarskolor i större utsträckning.

STRATEGISKA FORSKNINGSPROGRAM

INDUSTRIKOMMITTÉN VILL FRÄMJA

- strategiska forskningsprogram för industrin, eftersom de ger stor samhällsekonomisk utväxling i konkurrenskraft och sysselsättning
- att forskningsprogrammen är långsiktiga och kan vara länkar till internationella samarbeten, inte minst till EU
- att företag, universitet och högskolor samt institut involveras i genomförandet av programmen.

LÄGET 2008

Arbetet inom området Strategiska forskningsprogram har till största delen varit inriktat på att ge ett seriöst och väl genomarbetat bidrag till regeringens arbete med den forsknings- och innovationspolitiska propositionen. Industrikommittén har på olika sätt fört fram den argumentation och de förslag som följer.

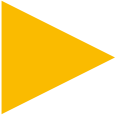
Det finns ett stort behov av att stat och industri gemensamt fortsätter att ta initiativ till olika former av samfinansierade strategiska forsknings- och utvecklingsprogram. Det statliga åtagandet bör omfatta 2,5 miljarder kronor per år. Industrin är beredd att gå in med lika mycket.

De strategiska forskningsprogram som idag finns inom områdena stål och gruvor, skog och trä, fordon, flyg, rymd, läkemedel, IT och telekom, har spelat en avgörande roll för var stora multinationella koncerner har lagt sina investeringar. Den samhällsekonomiska betydelsen av att dessa investeringar hamnar i Sverige är stor. Programmen har utarbetats i samverkan mellan företagen och staten.

Fortsatta satsningar på strategiska forskningsprogram går också hand i hand med forskningspolitiken i EU. Där går utvecklingen mot att involvera industrin i att styra forskningen mot de områden där företagen ser behov, och att i samverkan med akademi och institut samla resurser kring dessa områden. Genom att utforma det svenska FoU-systemet på motsvarande sätt förbättras förutsättningarna för svensk medverkan i EU:s ramprogram för forskning och utveckling. Samtidigt bidrar det till att Sverige kan behålla sin attraktionskraft som investeringsland.

Beställarperspektiv Programansvarig: Myndighet Avtalspart: Staten	Utförarperspektiv									
	Huvudansvarig forskningsbeställare:									
	Skog	Stål	Fordon	Flyg, rymd	ITK	Läkemedel	Livsmedel	Energi	Transport	
Klimat/CO ₂	< - - - - - t.ex minskade utsläpp av växthusgaser - - - - - >									
Energi	< - - t.ex. nya energikällor och tillverkningsmetoder. Utvecklad energiteknik och energieffektivisering									
Framtidens produktion	< - - - - - t.ex. utveckling av innovativa produkter och tjänster. Produktionsprocess									
Civil säkerhetsteknik										
IT										
Hälsa och medicin/läkemedel				< - - t.ex. ökad användning av biotekniska lösningar						
Framtida material	< - - - - - t.ex. morgondagens material och tillverkningsmetoder									
Integrerad tjänsteutveckling										

Strategiska forskningsprogram, beställar- och utförandematrix

Under 2008 har arbetsgruppen bland annat utvecklat en modell för hur det fortsatta forskningssamarbetet mellan stat och industri kan utvecklas. I modellen ska regeringens och riksdagens prioriteringar fångas upp i konkreta forsknings- och utvecklingsprogram, som utformas gemensamt av relevanta myndigheter och industrin. Det kan gälla områden som klimat, energiteknik, produktionsteknik eller mer branschriktade områden som skog och stål.

I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen får den strategiskt inriktade forskningen ett tillskott på 1,8 miljarder kronor. Överensstämmelsen med Industrikommitténs förslag är liten. Det enda industriinriktade programmet i propositionen är fordonsforskningsprogrammet. I övrigt är industrins roll och behov förbisedda. Oklarhet råder också om och hur industrin ska involveras i utformning och genomförande av de strategiska satsningarna. Samma oklarhet finns vad gäller forskningsinstitutet.

INRIKTNING FÖR ARBETET 2009

- Verka för att forskningsfinansiärerna ges i uppdrag att etablera tydliga samverkansformer för uppföljning och styrning av de strategiska forskningsområdena. Programråd, med tung representation från industrin, högskolan och forskningsinstitutet, säkerställer detta.
- Att bidra till att svenska motsvarigheter till de EU-anknutna Europeiska Tekniska Plattformarna utvecklas och stärks.
- Att föra en fortsatt diskussion om utformning av strategiskt inriktade forskningsprogram för industrin och sprida information om uppnådda resultat och effekter av dessa.

MÅL 2010

- Volymen strategiska forskningsprogram har ökat och skapat intressanta forskningsmiljöer dit företagen förlägger sina FoU-satsningar.
- Forskningsprogrammen har bidragit till att stärka företagets innovationsförmåga och att säkra deras kompetensförsörjning.
- Svensk forskningsstrategi omfattar målet att stärka svenska forskningsmiljöer så att de kan ta del av EU:s forskningsmedel, bland annat via strategiska forskningsprogram.
- Att strategiska forskningsprogram för industrin ses som ett naturligt inslag i den svenska FoU-politiken.

INNOVATIONER I SMÅ OCH MEDELSTORA FÖRETAG

INDUSTRIKOMMITTÉN VILL FRÄMJA

- en ändamålsenlig struktur för innovationsstöd till små och medelstora företag
- ökad samverkan och kunskapsöverföring mellan företag, lärosäten och industriforskningsinstitut
- vitala nätverk för ökad kunskapsöverföring mellan företag och andra aktörer inom innovationssystemet.

LÄGET 2008

Regeringen presenterade i forsknings- och innovationspropositionen ett ”Innovationspaket”, som innehåller åtgärder för att öka nyttiggörandet av forskning, och främja start av företag sprungna ur forskningsrelaterade idéer. Tillgången till marknadskompletterande finansiering i tidiga skeden stärks. Men förslagen är svaga när det gäller industrins medverkan och företagens betydelse för kommersialisering av forskning och innovationer. VINNOVAs program Forska&Väx, som stimulerar forsknings- och utvecklingsarbete i små och medelstora företag, fortgår och omfattar 100 miljoner kronor. Regeringen har påbörjat en översyn och omstrukturering av näringspolitiska myndigheter. År 2006 inrättades ett nationellt treårigt program för att stärka de industriella utvecklingscentras (IUC) roll i innovationssystemet. I programrådet finns Industrikommitténs organisationer representerade. En fokusering av verksamheten mot att utveckla samverkan mellan IUC och institut, stödja avknoppningar samt utveckla samverkansformer för små och medelstora företag pågår. En utvärdering av detta arbete har påbörjats.

Industrikommittén fortsätter dialogen med myndigheter och forskningsfinansiärer om insatser och organisationsstruktur som på bästa sätt främjar innovationsarbete i företag. Industrikommittén har fört en dialog med den särskilda utredaren av statliga finansieringsinsatser i små och medelstora företag. Utredningen presenteras i december 2008.

INRIKTNING FÖR ARBETET 2009

- Dialogen med myndigheter och forskningsfinansiärer kring verktyg och former för ett ändamålsenligt innovationsstöd till små och medelstora företag fortsätter.
- Fokuseringen av IUC:s verksamhet till tre huvudområden fortsätter.
- Ett program inrättas som stöttar företagets anställning av en första ingenjör.
- Konkreta förslag till offentlig upphandling som främjar innovationer i små och medelstora företag framarbetas.

MÅL 2010

- En tydlig organisation och tydliga gränssnitt mellan offentliga aktörer har etablerats inom det näringspolitiska området.
- Kompetensen att tillvarata ny teknik har ökat i små och medelstora företag genom aktiviteter för att dessa ska anställa sin första ingenjör.
- En ökad andel små företag deltar aktivt i samverkan och kunskapsdelning med universitet, högskola och institut med stöd av regionala aktörer.
- VINNOVAs program Forska&Väx har tredubblats till 300 miljoner kronor per år.
- Tillgången till kapital i tidiga skeden har förbättrats.
- Regeringen har etablerat en tydlig strategi för offentlig innovationsupphandling, som främjar utveckling i små och medelstora företag.
- Ett systematiskt arbete bedrivs för att tillvarata avknopningsbara idéer i industriföretag.

INTERNATIONELLT KONKURRENSKRAFTIGA INGENJÖRSUTBILDNINGAR

INDUSTRIKOMMITTÉN VILL FRÄMJA

civilingenjör- och högskoleingenjörutbildningar;

- som är yrkesutbildningar med tydliga profiler och hög kvalitet
- som svarar mot industrins långsiktiga behov och utveckling
- som bidrar till att nya företag skapas.

LÄGET 2008

Jämfört med hösten 2007 ökade antalet förstahandssökande 2008 med drygt åtta procent till civilingenjörutbildningarna och med närmare 13 procent till högskoleingenjörutbildningarna. Sedan fem år tillbaka har de sökande till civilingenjör varit mer än dubbelt så många som de till högskoleingenjör.

Det totala antalet sökande ligger dock kvar på en låg nivå. Jämfört med hösten 2002 har antalet sökande till civilingenjör fallit med tio procent, medan de sökande till högskoleingenjör har minskat med så mycket som 30 procent. Dessutom har de aktuella årskullarna blivit större de senaste åren. Det betyder i sin tur att intresset för dessa utbildningar har minskat ännu mer relativt sett.

Högskoleutbildningen är nu indelad i grundläggande, avancerad och forskarnivå som ett led i anpassningen till Bologna-processen. Fler förändringar väntar. Regeringsförslag kommer om ett nytt resurstilldelningssystem, en friare ställning för högskolorna samt om reformering av gymnasieskolan. Yrkeshögskola införs 2009.

Risken för brist på ingenjörer har uppmärksammats av Globaliseringsrådet. Regeringen har därefter inrättat en Teknikdelegation som bland annat ska arbeta för att öka intresset för högskoleutbildningar inom naturvetenskap, matematik, teknik samt informations- och kommunikationsteknologi.

INRIKTNING FÖR ARBETET 2009

- Driva frågan om resurser kopplade till kvalitet inför högskolepropositionen 2009.
- Verka för att högskole- och civilingenjörprogrammen har en hög yrkesrelevans.
- Seminarium om vilka effekter en reformerad gymnasieskola och ny yrkeshögskola får för ingenjörutbildningarna.

MÅL 2010

- Ingenjörutbildningarnas innehåll och omfattning är internationellt konkurrenskraftiga och betyg och examina internationellt gångbara.
- Högre teknisk utbildning bedrivs på lärosäten och orter som har bäst förutsättningar att ge utbildning av god kvalitet.
- Civil- och högskoleingenjörutbildningarna har en tydligare struktur med färre ingångar som sedan förgrenar sig i ett bredare utbud av utgångar.
- Fler kvinnor väljer att gå en ingenjörutbildning.

EN FÖRSTÄRKT YRKESUTBILDNING – TEKNIKCOLLEGE

INDUSTRIKOMMITTÉN VILL FRÄMJA

- Teknikcollege – en form av kompetenscentra där kommuner, skolor och företag samverkar kring utbildningar för industrins behov på gymnasial och eftergymnasial nivå.

LÄGET 2008

Sedan hösten 2004 har Industrikommittén tillsammans med styrgruppen för Teknikcollege arbetat för att förverkliga idén om Teknikcollege (TC). Under 2008 har Teknikcollege etablerats som en ideell förening, Föreningen för Teknikcollege i Sverige. Föreningen har en styrelse med representanter för Industrikommittén och godkända Teknikcollegeregioner. Dessutom har föreningen anställt en kanslichef. Arbetet har under året varit inriktat på att skapa erfarenhetsutbyte mellan olika Teknikcollege och ett antal projektgrupper har satts igång. En nationell rikskonferens anordnades i oktober 2008. Löpande information om utvecklingen inom Teknikcollege finns på Teknikcolleges webbsida www.teknikcollege.se.

Industrikommittén har till oktober godkänt 15 regionala Teknikcollege och 51 utbildningsanordnare. Processen för godkännande pågår hos ytterligare elva regioner. Konstellationerna Teknikcollege Bergslagen, Bothnia, Dalarna, Fyrbodal, Göteborgsregionen, Mälardalen, Mitt, Mitt i Skåne, Sydöstra Skåne, Värmland, Västra Mälardalen, Västra Skåne, Örebro län, Östergötland och Östra Svealand har hittills blivit godkända. Totalt arbetar närmare 150 kommuner aktivt för att förverkliga Teknikcollege. Industrikommittén behandlar ansökningarna genom att varje region och ansökande utbildningsanordnare granskas var för sig.

INRIKTNING FÖR ARBETET 2009

- Att 20 regionala Teknikcollege ska ta in elever hösten 2009.
- Att Föreningen Teknikcollege i Sverige ges förutsättningar att arbeta för fortsatt utveckling och administration av, samt ökad utväxling mellan, olika Teknikcollege.
- Att förutsättningar för Teknikcollege skapas i berörda regelverk genom åtgärder från departement och myndigheter. Detta är inte minst viktigt för industrirelevant yrkesutbildning för vuxna samt för högskolans yrkeslärarutbildning.
- Att medverka till ett ökat engagemang från företagets sida i utvecklingen av utbildningar för industrins behov i enlighet med kriterierna för Teknikcollege.
- Ett ökat samutnyttjande av lokaler, maskiner och andra resurser mellan gymnasial och eftergymnasial vuxenutbildning, arbetsmarknadsutbildning, kvalificerad yrkesutbildning samt teknisk yrkeshögskoleutbildning, vilket medför såväl ekonomiska som pedagogiska fördelar.
- Att uppnå ökad attraktivitet hos utbildningar för industrins behov genom att kommuner i högre grad samverkar med varandra och med industrin.

MÅL 2010

- Teknikcollege är etablerat i ett tjugotal viktiga industriregioner och omfattar närmare 100 utbildningsanordnare.

INDUSTRIKOMMITTÉNS ARBETSGRUPPER

Ett antal arbetsgrupper inom Industrikommittén har arbetat med:

KONKURRENSKRAFTIGA INDUSTRIFORSKNINGSINSTITUT

Johan Ancker, Teknikföretagen
Wille Birksten, IF Metall
Hans Björkman, Unionen
Elisabeth Nilsson, Jernkontoret
Jan Lagerström, Skogsindustrierna

ÖKAD RÖRLIGHET MELLAN INDUSTRI, LÄROSÄTEN OCH INSTITUT

Hans Björkman, Unionen
Greta Fossum, Skogsindustrierna
Lars Hansson, Jernkontoret
Lena Heldén Filipsson, Teknikföretagen
Johan Sittenfeld, Sveriges Ingenjörer

STRATEGISKA FORSKNINGSPROGRAM

Erik Adolfsson, IF Metall
Lars Hansson, Jernkontoret
Peter Johansson, Teknikföretagen
Jan Lagerström, Skogsindustrierna
Gun-Britt Morhed, Teknikföretagen
Kjell Sehlstedt, Sveriges Ingenjörer
Emma Tjärnback, Unionen

INNOVATIONER I SMÅ OCH MEDELSTORA FÖRETAG

Wille Birksten, IF Metall
Hans Björkman, Unionen
Lars Hansson, Jernkontoret
Lena Heldén Filipsson, Teknikföretagen
Kjell Sehlstedt, Sveriges Ingenjörer

INTERNATIONELLT KONKURRENSKRAFTIGA INGENJÖRSUTBILDNINGAR

Olle Dahlberg, Sveriges Ingenjörer
Mårten Ericsson, Skogsindustrierna
Per Fagrell, Teknikföretagen
Jesper Lundholm, Unionen
Gun-Britt Morhed, Teknikföretagen
Jan Olsson, Metallgruppen
Helena Sidenwall, Skogsindustrierna

EN FÖRSTÄRKT YRKESUTBILDNING – TEKNIKCOLLEGE

Johan Ancker, Teknikföretagen
Mårten Ericsson, Skogsindustrierna
Ulrika Hector, Unionen
Tom Johansson, Industri- och KemiGruppen
Ingemar Johnn, Sveriges Ingenjörer
Stefan Sjöqvist, IF Metall
Jan Olsson, Metallgruppen
Karin Thapper, Teknikföretagen
Bertil Åhnberg, IF Metall

DIALOG I FORSKNINGS-, UTBILDNINGS- OCH INNOVATIONSFRÅGOR

Johan Ancker, Teknikföretagen
Ola Asplund, IF Metall
Hans Björkman, Unionen
Greta Fossum, Skogsindustrierna
Elisabeth Nilsson, Jernkontoret
Kjell Sehlstedt, Sveriges Ingenjörer

INDUSTRIKOMMITTÉN

Byggnadsämnesförbundet
Gruvornas Arbetsgivareförbund
IF Metall
Industri- och KemiGruppen
Livsmedelsföretagen
Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet
Skogs- och Träfacket
Skogsindustrierna
Stål och Metall Arbetsgivareförbundet
SVEMEK
Svenska Livsmedelsarbetareförbundet
Svenska Pappersindustriarbetareförbundet
Sveriges Ingenjörer
Teknikföretagen
TEKO, Sveriges Textil- och Modeföretag
Trä- och Möbelindustriförbundet
Unionen

Industrikommittén
c/o Skogsindustrierna
Box 55525
102 04 Stockholm
www.industrikommitten.se

